

Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
Ceredigion
Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus

Cyfarfod 46
9 Chwefror 2026, 14:00-16:00

Cyfarfod Ar-lein
MUNUDAU

Aelodau yn bresennol:

Hazel Lloyd Lubran (HLL)	Cadeirydd, CAVO
Barry Rees (BR)	Cyngor Sir Ceredigion
Gavin Bown (GB)	Is-gadeirydd, Cyfoeth Naturiol Cymru
Steve Thomas (ST)	Prifysgol Aberystwyth
George Holloway (GH)	Un Llais Cymru
Richard Dearing (RD)	Cyfoeth Naturiol Wale
Gadawodd Claire Bryant (CB) am 14:59	Swyddfa Comisiynydd Troseddau yr Heddlu
Ritchie Felton	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Megan Harris (MH)	Tîm Iechyd Cyhoeddus Hywel Dda

Hefyd yn bresennol:

Carys Lloyd-Jones (CLJ)	Cyngor Sir Ceredigion
Y Cynghorydd Matthew Vaux (MV)	Cyngor Sir Ceredigion
Cathryn Morgan (CM)	Cyngor Sir Ceredigion
Amy Richmond-Jones (ARJ)	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Gadawodd Llinos Evans am 15:01	
Rob Starr (RS)	Cyngor Sir Caerfyrddin (sylwedydd)
Non Davies (ND)	Cyngor Sir Ceredigion
	Cyngor Sir Ceredigion

Tîm Cymorth BGC:

Diana Davies (DD)	Cyngor Sir Ceredigion
Tim Bray (TB)	Cyngor Sir Ceredigion
Neil Coetzee (NC)	Cyngor Sir Ceredigion
Lynne Walters (LW)	Cyngor Sir Ceredigion
Teleri Elias (TE)	Cyngor Sir Ceredigion
Liam Wheeler (LW)	Cyngor Sir Ceredigion (cofnodion cysgodi)
Nia Witts (NW)	Cyngor Sir Ceredigion (cofnodion)
Rhidian Jones	Cyfieithydd
Carwyn Williams	Cyfieithydd

Aelodau o'r Cyhoedd Mynychwyr:

Neb yn bresennol.

46.1	Ymddiheuriadau, cyflwyniadau a datgeliadau o ddi-ddordeb	
Croesawodd y Cadeirydd, Hazel Lloyd Lubran, y rhai a oedd yn bresennol i'r cyfarfod. Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd yn bresennol. Croesawodd y Cadeirydd LIE o Gyngor Sir Caerfyrddin i'r cyfarfod fel sylwedydd. Byddai TB hefyd yn mynychu cyfarfod BGC Sir Gaerfyrddin. Nodwyd ymddiheuriadau am y canlynol: Greg Jones, Swyddog Arweiniol Corfforaethol Cyngor Sir Ceredigion Uwch-arolygydd Steve Davies Heddlu Dyfed Powys Wyn Morris Yr Adran Gwaith a Phensiynau Y Cynghorydd Catrin Davies Cyngor Sir Ceredigion Caitlin Theodorou Cyngor Sir Ceredigion Y Cynghorydd Bryan Davies Cyngor Sir Ceredigion		
46.2	Cofnodion cyfarfod blaenorol BGC Ceredigion – 1/12/2025	
Cytunwyd ar gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 1.12.2025 fel cofnod gwirioneddol.		
45.3	Cwblhau camau gweithredu a materion sy'n deillio o gyfarfod blaenorol 1 Rhagfyr 2025	
Ystyriwyd y camau o'r cyfarfod blaenorol ar 1.12.25 fel a ganlyn:		
Cofnod Gweithredu – 1 Rhagfyr 2025		
1.	Cylch gorchwyl y BGC i'w hadolygu cyn cyfarfod PSB mis Medi. Ar ôl, yn dibynnu ar drafodaethau uno.	Tîm Partneriaethau
2.	Tîm Cymorth BGC a CAVO i gydlynu cyfarfod a grŵp ffocws, gan gynnwys cynrychiolydd LIC, i nodi anghenion swyddfa/adeiladau ac archwilio cyfleoedd cydleoli yn Aberystwyth. Parhaus. Mae gwaith yn mynd rhagddo ar gynllun lles interim, gan gynnwys nodi prosiectau cyfredol a blaenoriaethau posibl fel y gallwn symud ymlaen â thema glir ac mae'r gwaith hwn yn debygol o fod yn un o'r blaenoriaethau o fewn y cynllun interim. Bydd HLL yn dilyn i fyny gyda phartneriaid ar wahân gan fod cais wedi'i dderbyn gan ardal Llandysul. Mae HLL hefyd yn credu ei fod yn tynnu sylw at ba mor bwysig yw cael cynrychiolydd Llywodraeth Cymru yn ein cyfarfodydd PSB, ac mae'n gobeithio y bydd hyn yn newid yn fuan.	Tîm Partneriaethau / Hazel Lloyd Lubran
3.	Tîm cymorth BGC i sefydlu Grŵp Gorchwyl a Gorffen i archwilio Opsiwn 4, gan gynnwys nodi pwy sydd angen cymryd rhan a darparu cynllun amlinellol ar gyfer bwrw ymlaen â'r uno: Cwblhau	Tîm Partneriaethau
4.	Bydd y tîm cymorth BGC yn dechrau drafftio dull amlinellol o'r Aseiad Llesiant i'w gyflwyno yng nghyfarfod PSB mis Chwefror. Bydd hyn yn cynnwys y cynulliad neu weithgor o gynrychiolwyr addas. Cyflawn.	Tîm Partneriaethau
5.	Gwahoddwch Elinor Ashworth Chandler yn ôl i gyfarfod yn y dyfodol i adolygu'r ymatebion a gasglwyd o'r ymgysylltiad cyhoeddus ar y Strategaeth Henoed-Gyfeillgar, ar anghenion pobl hŷn yng Ngheredigion. Parhaus.	Elinor Ashworth-Chandler

6.	Diana Davies i ofyn i Rob Starr gysylltu ag Elinor Ashworth Chandler er mwyn iddynt allu adolygu canfyddiadau'r Strategaeth Oedran Cyfeillgar cyn yr Asesiad o Lesiant. Cyflawn. Mae trafodaethau wedi cael eu cynnal a byddant yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses i ddatblygu'r Asesiad o Lesiant Lleol.	Diana Davies / Rob Starr
7.	Rob Starr i ddarparu adroddiad data gwledig terfynol mewn cyfarfod BGC yn y dyfodol. Parhaus, bydd yn cael ei ddwyn i BGC unwaith y bydd wedi'i gwblhau.	Rob Starr

46.4 Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion:

- Adolygiad o'r Traciwr Gweithgaredd (Cyfarfod 46)

Cadarnhaodd y Cadeirydd fod y traciwr wedi'i gylchredeg fel arfer cyn y cyfarfod, gyda diweddariadau perthnasol wedi'u hamlygu. Roedd diweddariad ar y Siarter Gwaith Teg ac Is-grŵp Aberteifi wedi'i gynnwys.

Nodwyd bod y traciwr yn offeryn pwysig, yn enwedig lle mae gwaith yn mynd rhagddo neu mewn camau treial, a bydd yn cefnogi cynnydd monitro ar y cyd trwy gydol y cynllun Llesiant interim tan 2028. Mae'r traciwr hefyd yn sicrhau bod gweithredoedd parhaus yn cael eu cofnodi ac nad ydynt yn cael eu hanwybyddu.

Cadarnhaodd y Cadeirydd fod y traciwr yn arbennig o ddefnyddiol ar gyfer cynnal goruchwyliaeth o ddarnau allweddol o waith, yn enwedig wrth i'r Bwrdd symud i brosesau sy'n canolbwyntio mwy ar dasgau. Mae hefyd yn galluogi partneriaid i weld beth sydd wedi symud ymlaen yn ystod unrhyw gyfnodau o absenoldeb.

Nodwyd bod BGC Sir Gaerfyrddin yn defnyddio dull tebyg, gan ddarparu cofnod clir o waith parhaus.

Bydd y rhain yn cael eu cyfuno i mewn i un traciwr i gefnogi gweithgarwch i'r bwrdd unedig wrth symud ymlaen.

46.5 Diweddariad Uno BGC Rhanbarthol

- **Adroddiad**

Rhoddodd TB drosolwg o'r uno, sydd wedi'i rhannu'n dair Ffrwd Waith ddiffiniedig, sydd hefyd yn ystyried y gofyniad i baratoi'r Asesiad o Lesiant Lleol yn ystod 2026-2027:

Ffrwd waith 1: Llywodraethu Uno BGC a grŵp Gorchwyl a Gorffen:

Amlinellodd TB y gwaith llywodraethu a gweithredol sydd ei angen i gefnogi'r uno rhwng BGCau Sir Gaerfyrddin a Cheredigion. Mae hyn yn cynnwys sefydlu'r strwythur llywodraethu, prosesau gweithredol dyddiol, a threfniadau cymorth data. Bydd Grŵp Gorchwyl Uno ar y cyd yn cael ei ffurfio i ddatblygu'r cynigion manwl, gyda Thermau Cylch Gorchwyl drafft i'w cyflwyno yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd. Gofynnir i bartneriaid enwebu uwch gynrychiolwyr erbyn dydd Gwener, 20/02/26 fel y gall y grŵp ddechrau gweithio cyn y cyfarfod cyntaf ar y cyd BGC ym mis Medi 2026.

GWEITHREDU: Gofynnir i aelodau BGC enwebu cynrychiolydd i eistedd ar y PSB Grŵp Gorchwyl a Gorffen Llywodraethu Uno erbyn 20/02/26.

Nodwyd ei bod yn bwysig bod y grŵp llywodraethu yn cynnwys pobl sy'n deall beth sy'n digwydd yn eu sefydliadau. Nododd y Cadeirydd yr angen am weithio ar y cyd i sicrhau bod yr holl ystyriaethau allweddol yn cael eu cofnodi a gofynnodd a oedd aelodau'n fodlon â'r cynllun tymor byr a fydd yn arwain at y cynllun hirdymor llawn.

Roedd RF yn hapus i gynrychioli Gwasanaeth Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru (MAWWFRS) ar y grŵp Gorchwyl a Gorffen ar gyfer Ffrwd Waith 1.

Ffrwd Waith 2: Grŵp Gorchwyl ac Adrodd Cynllunio ac Adrodd Llesiant BGC:

Mae'r ail ffrwd waith yn canolbwyntio ar baratoi Cynllun Lles Lleol dros dro ar gyfer y BGC unedig. O fis Medi 2026 ymlaen, bydd y Cynllun Lles interim yn darparu parhad, yn dod ynghyd ac yn parhau â'r gwaith sy'n cael ei gyflawni ar wahân ar hyn o bryd gan y ddau BGC, gan sicrhau dull cyson hyd at 2028. Mae timau yn y ddwy sir yn mapio blaenoriaethau cyfredol, a'r bwriad yw cyfuno'r gwaith hwn i nodi gorgyffwrdd a chytuno ar yr elfennau craidd y bydd y Bwrdd unedig yn canolbwyntio arnynt am y 18–24 mis nesaf, tan gyhoeddi'r cynllun Llesiant Lleol nesaf yn 2028.

Mae'r cydlynnydd data rhanbarthol, sy'n gweithio ar draws y ddau BGC, eisoes yn cynnal ymarfer mapio cychwynnol a bydd yn cefnogi gwaith y grŵp i symud ymlaen.

PENDERFYNIAD: Cytunodd holl aelodau BGC i'r dull o lunio cynllun Llesiant Lleol dros dro ysgafn ar gyfer cyfnod pontio 18–24 mis tan gyhoeddi'r Cynllun Llesiant Lleol nesaf yn 2028.

GWEITHREDU: Gofynnir i aelodau BGC enwebu cynrychiolydd i eistedd ar Grŵp Gorchwyl a Gorffen Cynllunio ac Adrodd Llesiant BGC.

Dywedodd y Cadeirydd ar gyfer y cynllun lles interim, y bwriad yw creu dull tymor byr, sy'n seiliedig ar bartneriaeth. Ychwanegodd TB y bydd dewis y bobl iawn yn hanfodol, gyda chynrychiolwyr strategol a'r rhai sydd â dealltwriaeth gref o'r blaenoriaethau sydd eu hangen, ynghyd â chyfeiriad eu sefydliadau.

Cytunodd Prydain Fawr, gan nodi pwysigrwydd sicrhau mewnbwn priodol o Ganolbarth Cymru ac ystod eang o leisiau o bob sefydliad.

Ffrwd Waith 3: Asesu Grŵp Cysyllfiedig Llesiant Lleol

Mae rhagor o fanylion am y llif waith hon wedi'u cynnwys o dan **Eitem 46.6**.

Rhoddodd TB fanylion am yr amserlen arfaethedig ar gyfer yr uno fel y manylir yn yr adroddiad.

PENDERFYNIAD: Cytunodd yr holl aelodau i'r amserlen arfaethedig ar gyfer uno BGC o fis Medi 2026. Cytunodd Sir Gaerfyrddin i'r cynigion hyn ar 20/1/26.

Nodwyd y bydd cyfarfod y BGC ym mis Medi i fod i gael ei gynnal ar brynhawn 15 Medi 2026, cynigiwyd mai hwn yw'r cyfarfod cyntaf ar y cyd ac mae eisoes wedi'i drefnu gan Sir Gaerfyrddin.

GWEITHREDU: TB i rannu amserlen fanwl ar gyfer uno BGC gyda'r holl bartneriaid ac i gadarnhau'r manylion angenrheidiol, gofyn am gynrychiolwyr ac amlinellu'r gofynion allweddol.

Ailadroddodd DD y bydd yn ofynnol i Wasanaethau Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion a Sir Gaerfyrddin gynhyrchu adroddiad blynyddol ar y cyd erbyn yr haf. Mae hyn yn darparu pwynt torri clir lle gellir alinio gwaith y ddau fwrdd a ffrydiau gwaith parhaus yn dod at ei gilydd. Cadarnhaodd DD y bydd LIC yn cael ei ymgynghori ar y cynllun arfaethedig a dylai hyn ganiatáu i'r bwrdd unedig gyfarfod ym mis Medi a dechrau ei waith yn effeithiol. Pwysleisiodd mai'r cyfnod paratoi hwn yw'r rheswm dros y dull arfaethedig.

46.6

Asesu Llesiant Lleol •

Cyflwynodd RS y papur sy'n amlinellu dechrau'r gwaith ffurfiol o amgylch yr Asesiad o Les Lleol. Cyflwynwyd deuddeg penderfyniad allweddol i'r PSB eu cymeradwyo i ddechrau gwaith, gan gynnwys cytundeb ar fethodoleg, trefniadau gwaith, a'r daearyddiaeth gymunedol i'w defnyddio ar gyfer dadansoddi fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf. Mae llinell amser lefel uchel wedi'i mapio hyd at Ebrill 2027 a'i darparu gyda'r asesiad terfynol wedi'i drefnu i'w gymeradwyo ym mis Mawrth 2027 er mwyn osgoi'r cyfnod cyn-etholiad ym mis Mai 2027: bydd hyn hefyd yn caniatáu i ddiwygiadau terfynol gael eu gwneud cyn i'r asesiad gael ei gyflwyno. Er bod yr amserlen yn ymddangos yn hir, nodwyd bod y rhaglen waith yn dynn unwaith y bydd tasgau wedi'u mapio yn gronolegol. Gall gweithgaredd ymgysylltu ddechrau ar unwaith

Disgwylir i'r 12 penderfyniad a gymeradwywyd heddiw gyda'r cynllun ymgysylltu a'r fethodoleg fanwl ddychwelyd i gyfarfod BGC Sir Gaerfyrddin ar 24/03/26 ac i BGC Ceredigion ar 13/04/26. Mae rhagor o fanylion am y penderfyniadau hyn i'w gweld isod.

GWEITHREDU: Cynllun ymgynghori ymgysylltu i ddechrau yn barod i ddychwelyd i gyfarfod nesaf BGC Sir Gaerfyrddin ar 24/03/26 a Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion ar 13/04/26.

GWEITHREDU: Gofynnir i aelodau PSB enwebu cynrychiolydd i eistedd ar yr Asesiad BGC o Grwpiau Cysylltiedig â Llesiant Lleol.

Wrth drafod y dull arfaethedig o ymdrin â'r ffrwd waith hon, nodwyd bod MH wedi esbonio o safbwynt Hywel Dda fod asesiad lles lleol blaenorol bob amser wedi gweithio'n effeithiol ar draws y tri BGC oherwydd bod llawer o orgyffwrdd yn y fethodoleg a'r data a ddefnyddir. Mae fimau eisoes wedi arfer gweithio yn rhanbarthol ar draws y tair sir. Mae Dr Michael Thomas, Hywel Dda wedi cyfrannu'n sylweddol at y dull presennol ac mae ganddo wybodaeth sylweddol o'r fframwaith sy'n cael ei gymhwyso.

Pwysleisiodd MH ei bod yn bwysig sicrhau bod yr holl ddata perthnasol yn cael ei ddal yn effeithlon ac yn effeithiol. Bydd MH yn rhannu manylion dadansoddwr Thomas Smith, Hywel Dda.

Cadarnhaodd DD na fydd Sir Benfro na Phowys yn cael eu heithrio o'r Asesiad. Mae Sir Benfro eisoes yn rhan fawr o'r trafodaethau methodoleg. Bydd yn Asesiad cyfunol yn hytrach na dau un ar wahân a bydd trafodaethau yn cael eu cynnal ar sut rydym yn uno hyn rhwng Ceredigion a Sir Gaerfyrddin. Cadarnhaodd DD y bydd gwybodaeth yn cael ei rhannu â Sir Benfro: maent yn ymwybodol o'r dull gweithredu a byddant yn cael eu gwahodd i bob cyfarfod ac mae croeso iddynt gymryd rhan yn llawnach os dymunant.

Ychwanegodd DD fod NC a oedd yn bresennol yng nghyfarfod BGC heddiw yn gweithio'n rhanbarthol. Bydd NC yn gweithredu fel cyswllt i sicrhau deialog barhaus rhwng Ceredigion, Sir Gaerfyrddin a Sir Benfro ar y ddau asesiad sy'n datblygu. Mae Sir Gaerfyrddin yn awyddus iawn i gynnal cyfathrebu agored â Sir Benfro wrth symud ymlaen.

Croesawodd y Cadeirydd y wybodaeth a ddarparwyd a thynnodd sylw at bwysigrwydd dod â'r asesiad Lles at ei gilydd yn gydlynol. Cododd y cwestiwn o sut y gallai'r dull mewn weledol barhaus fel bod y data yn parhau i fod yn fyw y tu hwnt i'w gyhoeddi, gan nodi bod angen i'r broses gael ei yrru gan y data sy'n cael ei gasglu.

Ymdrin â'r 12 pwynt yn unigol i sicrhau eglurder ac i gadarnhau'r penderfyniadau penodol sy'n cael eu gofyn i'r holl bartneriaid heddiw:

1. Asesiad cyfunol: **Pawb yn cytuno**. Nodwyd y bydd anghenion penodol mewn gwahanol feysydd.
2. Cynhyrchu Asesiad: **Mae pawb yn cytuno** y bydd y Cynghorau Sir yn cymryd yr awenau er bod yn rhaid i bawb chwarae rhan.
3. Fframwaith Methodoleg: **Pawb yn cytuno**. Nododd MH efallai na fydd y fframwaith yn addas ar gyfer pob pwnc ac efallai y bydd angen mân addasiadau.
4. Cynllun ymgysylltu ac ymgynghori: **Pawb yn cytuno**.
5. Daaryddiaeth Ardaloedd Cymunedol: **Pawb yn cytuno**. Tynnodd MH sylw at yr angen i sicrhau bod ffiniau MSOA a mynegai ardaloedd amddifadedd lluosog yn cael eu defnyddio'n briodol wrth ddiffinio ardaloedd cymunedol yn ogystal ag adlewyrchu newidiadau poblogaeth.
6. Sefydlu cyswllt â meysydd eraill: **Pawb yn cytuno**.
7. Arweinwyr Data: **Pawb yn cytuno**. Byddai'r Arweinwyr Data yn cyfrannu tuag at y fethodoleg. Cynghorwyd y gallai fod angen i'r unigolion a neilltuwyd fod yn ddau unigolyn ar wahân, yn seiliedig ar y set sgiliau angenrheidiol. Bydd TB yn gofyn am y wybodaeth hon drwy e-bost i gadarnhau enwau.
8. Arweinwyr Ymgysylltu: **Pawb yn cytuno**.
9. Gweithgor: **Pawb yn cytuno**.
10. Grŵp Ymgysylltu ac Ymgynghori: **Pawb yn cytuno**.
11. Sefydlu trefniadau gweithio gyda'r RPB: **Pawb yn cytuno**.
12. Amserlen: **Pawb yn cytuno**.

Diolchodd y Cadeirydd i bawb am y gwaith caled sylweddol a gwblhawyd hyd yma a thynnodd sylw at bwysigrwydd canolbwyntio ar yr hyn y gellir ei gyflawni wrth i ni symud ymlaen.

Ailadroddodd y Cadeirydd hefyd fod yn rhaid i gynrychiolwyr ddeall y materion a chyfrannu at drafodaethau. Nid yw cyfranogiad yn ddewisol, ac ni ddylai cyfrifoldeb syrthio ar y timau cymorth priodol o'r ALL yn unig: partneriaeth yw hon, ac mae gan bawb rôl i'w chwarae. Disgwylir i gynrychiolwyr nid yn unig fynychu cyfarfodydd, ond i gefnogi'r gwaith yn weithredol.

PENDERFYNIAD: Cadarnhaodd pob partner eu cytundeb gyda'r deuddeg pwynt.

Ymunodd ND a CLJ â'r Bwrdd heddiw i roi gwybodaeth i'r aelodau am y Gymraeg yng Ngheredigion.

Mae Strategaeth Hybu'r Gymraeg 5 mlynedd 2024–2029 yn amlinellu'r cyfrifoldeb a roddir ar Fforwm yr Iaith Gymraeg. Mae gan y fforwm hwn bellach 88 o aelodau gyda phedwar grŵp strategol sydd wedi'u halinio â phedair thema allweddol: Dysgu, Byw, Perthyn a Llwyddo. Mae'r ymrwymiad a rennir a'r cydweithio hwn yn helpu i sicrhau bod y Gymraeg yn parhau i ffynnu ar draws y sir.

Cyflwynwyd cyfoeth o enghreifftiau ymarferol gyda chyfeiriad penodol at becyn adnoddau sydd wedi'i greu 'Yr Iaith ar Waith', i gefnogi cydweithwyr pan fyddant yn dychwelyd i'r gweithle yn dilyn cwrs Cymraeg.

Mae yna hefyd gerdyn post "Croeso i Geredigion" sy'n cynnwys cod QR ac yn mynd â defnyddwyr i gasgliad o adnoddau. Mae'r adnoddau hyn yn cynnwys gwybodaeth am ysgolion lleol, gwahanol sefydliadau ar draws y sir, a chanllawiau ar sut i ynganu geiriau Cymraeg. Mae'n darparu ystod eang o wybodaeth ddefnyddiol i unrhyw un sy'n newydd i'r ardal neu sydd eisieu dysgu mwy am Geredigion a'r Gymraeg.

Ynghyd â'r dystiolaeth ystadegol a gynhwyswyd yn yr adroddiad, tynnodd ND sylw at y ffaith bod 45.3% o bobl 3 oed a throsodd yng Ngheredigion yn siarad Cymraeg, gan dynnu sylw at y sylfaen ieithyddol gref yn y sir.

Diolchodd y Cadeirydd i ND a CLJ am eu cyflwyniad.

GWEITHREDU: ND/CLJ i rannu'r cyflwyniad.

GWEITHREDU: Gofynnodd y Cadeirydd i'r holl bartneriaid rannu'r ddolen i dudalen we ac adnoddau CCC gyda'r holl staff newydd sy'n byw yng Ngheredigion ac i'r cerdyn post Croeso i Geredigion gael ei gylchredeg i bawb.

Nododd y Cadeirydd y byddai CAVO yn rhannu'r wybodaeth gyda'r sector ehangach rhag ofn iddynt fod yn ymwybodol o unigolion a fyddai'n elwa.

Gofynnodd y Cadeirydd am sylwadau a chwestiynau gan aelodau.

Nododd ST nad oedd yn ymwybodol o'r cerdyn post ond pwysleisiodd fod cyfle clir i'w ddefnyddio gyda myfyrwyr a staff sy'n ffurfio perthynas hirdymor â'r ardal. Mae'n rhywbeth y gellid ei drafod gyda'r adran AD, gan ei fod yn cyd-fynd yn dda ag ethos y Brifysgol. Roedd HLL yn cydnabod y gall hyn fod yn heriol, gan fod llawer o bobl bellach yn gweithio'n rhithwir ac nid yw staff bob amser yn byw yng Ngheredigion.

Nododd BR, pan fyddwn yn siarad am weithio mewn partneriaeth yng Nghanolbarth Cymru, ei bod yn werth cofio ein bod yn rhan o'r Cyd-bwyllgor Corfforaethol (CJC) ochr yn ochr â Phowys. Fel y mae pethau, mae angen i ni ystyried sut y bydd y rheoleiddiwr yn gweld y bartneriaeth newydd hon, ac rydym wedi cael cyfathrebu â Chomisiynydd y Gymraeg ar y mater hwn. Mae pob awdurdod lleol yn ddarostyngedig i Safonau'r Gymraeg, ond rydym i gyd yn gweithredu o dan setiau gwahanol o safonau. Wrth i ni barhau i weithio gyda'n gilydd a chyfuno agweddau ar ein gwaith, mae angen i ni gadw llygad agos ar sut y bydd hyn yn edrych yn y dyfodol.

O dan ofynion partneriaeth CJC, rhaid i'r bartneriaeth newydd gydymffurfio â safonau Ceredigion, a allai fod yn llymach na'r rhai ym Mhowys. Tynnodd BR sylw hefyd at y ffaith bod partneriaethau statudol eraill yn dod o dan wahanol reoleiddwyr, ac mae'r ateb yn amrywio o un maes i'r llall.

Cadarnhaodd y Cadeirydd a GB fod hwn yn bwynt pwysig i'r rhai sy'n gweithio ar draws gwahanol siroedd.

Eglurodd ST fod cyfleoedd i glywed a dysgu Cymraeg yn y Brifysgol yn amrywio, fodd bynnag, nod y Brifysgol yw darparu digon o gyfleoedd i fyfyrwyr a staff ddysgu, clywed a defnyddio'r Gymraeg, ac mae'r iaith yn fyw iawn ar y campws. Cyfeiriwyd hefyd at y disgwyliadau a roddwyd ar wasanaethau a gomisiynwyd ynglŷn â chydymffurfiaeth â'r Gymraeg.

Tynnodd RF sylw at y ffaith bod y Gymraeg yn ystyriaeth allweddol o fewn llawer o'r fframweithiau a ddefnyddir gan y gwasanaeth tân. O ystyried bod gwasanaethau yn cwmpasu Canolbarth a Gorllewin Cymru, yn aml mewn ardaloedd gwledig iawn, mae mynediad i'r Gymraeg yn parhau i fod yn hanfodol, er y gall y defnydd amrywio.

Nododd y Cadeirydd, pan fydd prosesau comisiynu yn dechrau, efallai y bydd angen i ni ystyried rhwymedigaethau'r Gymraeg yn fwy penodol. Derbyniwyd cwestiynau gan fudiadau gwirfoddol a gomisiynwyd gan bartneriaid ynglŷn â sut y gallant dystiolaeth o'u darpariaeth Gymraeg a pha gamau ymarferol y gallant eu cymryd wrth weithio gydag eraill. Gofynnodd y Cadeirydd i'r holl bartneriaid sicrhau bod y cwestiynau hyn yn cael eu hystyried wrth gomisiynu gwasanaethau.

Cadarnhaodd MH fod yn ofynnol i staff ddatgan a allant siarad Cymraeg, ond nid oes proses ddilynol ffurfiol. Gall cleifion sy'n siarad Cymraeg gael mynediad at ofal sylfaenol yn Gymraeg, ac mae gwasanaethau meddygon teulu yn gofyn i gleifion am eu dewis iaith.

Nododd ND, o safbwynt y Cyngor, bod gofynion iaith Gymraeg wedi'u hymgorffori mewn safonau contractau, ac mae'n rhaid i ddarparwyr gydymffurfio. Mae hyn yn haws i'w reoli mewn rhai contractau nag eraill, ond rhaid i unrhyw wasanaeth sy'n ymwneud â'r cyhoedd allu darparu gwasanaeth Cymraeg llawn, yn unol ag awdurdodau eraill. Mae'r Cyngor hefyd yn sicrhau bod y gofynion hyn yn cael eu bodloni pan fydd gwasanaethau yn cael eu is-gontractio.

46.8 Ymrwymiadau

Adroddodd TE fod y fîm Partneriaethau wedi mynychu sawl digwyddiad lles dros y misoedd diwethaf, yn fwyaf diweddar y Digwyddiad Cymunedol Lles Gaeaf yn Neuadd Bentref Aberporth. Rhoddodd y digwyddiad hwn adborth cymunedol gwerthfawr, gyda thrafnidiaeth ac argaeledd pwll nofio lleol yn cael eu hamlygu fel pryderon allweddol.

Gweithredu: Bydd Tîm Cymorth BGC yn mynychu'r Digwyddiad Iechyd a Lles yn y Ganolfan Lles yn Llanbedr Pont Steffan ar 18 Chwefror. Mae'r fîm yn chwilio am bartneriaid i gefnogi presenoldeb ar y diwrnod. Os oes gennych chi ddiddordeb, cysylltwch â TB neu TE.

46.9 Diweddariadau Grŵp Cyflenwi PSB:

- i. Asesiad Risg Newid Hinsawdd a Natur (CCRA) (Richard Dearing CNC)

Rhoddodd RD y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd ar yr asesiad risg newid yn yr hinsawdd a gomisiynwyd ar gyfer BGCau Ceredigion a Sir Gaerfyrddin i gefnogi'r gwaith addasu lleol a'r Aseidiadau ffurfiol o Lesiant Lleol sydd ar ddod.

Mae'r ymgynghoriaeth yn y broses o gwblhau adolygiad cynhwysfawr o dystiolaeth hinsawdd Cymru a lleol, gan dynnu ar bolisi a chanllawiau ledled y DU. Mae'r asesiad yn seiliedig ar ddesg yn bennaf, gan ddefnyddio tystiolaeth leol a chenedlaethol allweddol.

Cynhaliwyd tri gweithdy: yr un diweddaraf i wirio a gwella'r darlun risg hinsawdd drafft gan ddefnyddio tystiolaeth leol, profiad byw a gwybodaeth seiliedig ar leoedd, adolygu prif risg hinsawdd, archwilio amlygiad, a bregusrwydd wrth asesu ymatebion a chapasiti ar draws gwasanaethau o fewn cymunedau.

Rhoddodd y gweithdy fewnwelediad lleol hanfodol a helpodd i ddilysu'r sylfaen dystiolaeth. Roedd presenoldeb yn dda, a diolchodd RD i bawb a oedd yn bresennol heddiw a oedd yn cymryd rhan. Nodwyd bylchau cynrychiolaeth, ac mae'r camau nesaf yn cynnwys cynnal sesiwn 1:1 gydag arweinwyr gwasanaeth allweddol.

Mae arwyddion cynnar yn datgelu chwe maes poblogaidd, pwysau ar seilwaith a methiannau system rhaedru posibl. Risgiau sy'n gysylltiedig â llifogydd, wyneb yr afon, bregusrwydd cynyddol i gymunedau arfordirol oherwydd cynnydd yn lefel y môr yn ogystal ag effaith ar gyflenwadau dŵr preifat a chyhoeddus.

Roedd pwyslais mawr hefyd ar effaith newid yn yr hinsawdd ar natur, a'r cyfle y mae natur yn ei roi o ran cyfraniad at liniaru a'i ran yn yr ateb, yr oedd RD yn hapus i'w glywed.

Bydd mewnwelediad y gweithdy nawr yn cael ei ddwyn ynghyd mewn asesiad risg drafft, a fydd yn cael ei gyflwyno i'r gweithgor ar y cyd i'w adolygu cychwynnol. Bydd yr asesiad risg terfynol yn cael ei gyflwyno i BGCau Ceredigion a Sir Gaerfyrddin ym mis Mawrth ac Ebrill 2026.

Nododd y Cadeirydd y gallai gweithdai blaenorol fod wedi diffyg mewnbnw strategol a phwysleisiodd bwysigrwydd ystyried sut y gall y Fforwm Gwydnwch Lleol a chyrrff partner ar y cyd liniaru a pharatoi ar gyfer risgiau hinsawdd.

Cadarnhaodd MH fod gan y Bwrdd lechyd gynllun addasu i'r hinsawdd a'u bod wedi cynnal adolygiad risg cynhwysfawr o fewn y Bwrdd lechyd, gan gynnwys gwaith ar y llwybr meddyginiaethau, ac mae ganddynt eisoes gynllun risg cynhwysfawr a rennir gyda Llywodraeth Cymru a Bwrdd lechyd Powys. Mae MH yn hapus i gysylltu â RD mewn perthynas â gorgyffwrdd; Bydd RD yn trosglwyddo manylion cyswllt MH i Miller Research.

Cadarnhaodd y Cadeirydd y bydd y BGC eisiau trafod argymhellion a dadansoddi canfyddiadau yng nghyfarfod BGC mis Ebrill. Cadarnhaodd y Bwrdd eu bod yn hapus i Miller Research fynychu cyfarfod BGC mis Ebrill i drafod y CCRA.

Camau gweithredu: Gwahoddir Tîm Ymchwil Miller i gyflwyno yng nghyfarfod BGC Ceredigion ym mis Ebrill.

ii. **Llesiant yn Aberteifi** – (Hazel Lloyd Lubran, CAVO)

Nododd HLL fod Dŵr Cymru wedi bod yn gwneud gwaith parhaus yn Aberteifi sy'n gysylltiedig â'r prosiect trin dŵr gwastraff, sy'n cynnwys cynllun grant cymunedol sydd ar agor ar hyn o bryd, ond sy'n cau y mis hwn. Maen nhw wedi ein gwahodd i enwebu pedwar cynrychiolydd i eistedd ar y panel penderfynu ar gyfer y cynllun grant. Mae hyn yn sicrhau cyfranogiad lleol gan grŵp Aberteifi yn y broses ddyrannu grantiau.

Y gronfa sydd ar gael yw £20k gan Dŵr Cymru , ac mae trafodaethau'n parhau i archwilio a ellir cynyddu'r gronfa hon. Mae Dŵr Cymru a'u contractwyr yn awyddus i sicrhau bod eu gwaith yn cyflawni cyfraniad cadarnhaol i'r gymuned. Mae'r cydweithrediad peilot hwn ar gyfer y cynllun grant yn Aberteifi yn ddatblygiad i'w groesawu ac yn gyffrous.

Camau gweithredu: HLL i sicrhau cyfranogiad aelodau yn y panel asesu ar gyfer Cronfa Gymunedol Dŵr Cymru.

iii. **Diweddariad Grŵp Tlodi** - (Cathryn Morgan)

Nododd CM fod adroddiad data gan y Tîm Iechyd Cyhoeddus wedi'i gyflwyno gan Thomas Smith yn y cyfarfod diwethaf. Tynnodd CM sylw at er bod y rhan fwyaf o'r gwariant yn mynd i wasanaethau meddygol cwestiynau wedi'u codi ynghylch beth sy'n cyfrannu at iechyd cyffredinol: mae ffactorau fel ymddygiad, geneteg, a'r amgylchedd yn cael effaith llawer mwy, felly mae'n bwysig parhau i ganolbwyntio ar benderfynyddion ehangach iechyd o fewn ein data. Amlinellodd CM fod yr is-grwpiau tlodi yn anelu at rannu gwybodaeth am gymorth sydd ar gael, deall profiadau lleol o dlodi ac olrhain cynnydd gan ddefnyddio data i fynd i'r afael â thlodi a chydraddoldeb. Mae grŵp tasg a gorffen wedi'i sefydlu i wirio a yw'r gwaith presennol yn cyd-fynd ac a oes ffyrdd o fod yn fwy effeithiol. Mae hyn yn amserol wrth i BGCau Ceredigion a Sir Gaerfyrddin symud tuag at uno.

46.10

Diweddariad y Cadeiryddion

Craffu

Nododd y Cadeirydd nad oes cyfarfod craffu wedi bod ers y cyfarfod diwethaf BGC felly bydd cofnodion y cyfarfod hwn a'r cyfarfod blaenorol yn cael eu hystyried yn ei gyfarfod nesaf.

Cryfhau cyfarfod BGC

Cynhaliwyd sesiwn BGC gryfhau a drefnwyd gan Lywodraeth Cymru yng Nghasnewydd ym mis Ionawr, ac os daw cofnodion o'r sesiwn hon allan, bydd y rhain yn cael eu rhannu. Roedd y drafodaeth yn y digwyddiad hwn yn canolbwyntio ar asesiadau ar y cyd, rhannu arfer da, ystyried a ydym yn cofnodi'r data cywir ac yn gwella sut rydym yn defnyddio data. Mynychodd TB y sesiwn hon ynghyd â'r Cadeirydd.

Mae uchelgais amlwg i BGC weithio'n agosach gyda Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol, i Lywodraeth LIC weithio gyda ni ar y cyd, ac i BGCs fod yn fwy gweladwy yn gyffredinol.

Nododd TB a'r Cadeirydd y berthynas dda ag adran Dyfodol Cynaliadwy Llywodraeth Cymru a hefyd â Swyddfa Comisiynwyr FG.

46.11

Unrhyw Fusnes Arall

Soniodd HLL fod datganiad ar y cyd yn cael ei ddatblygu i gyhoeddi bod BGCau Ceredigion a Sir Gaerfyrddin yn uno. Mae Tîm Cyfathrebu Sir Gaerfyrddin yn paratoi drafft i'r ddau Gadeirydd gyfuno

arno cyn iddo gael ei ryddhau i'r cyhoedd.

46.12

Dyddiad y cyfarfod nesaf: 13 Ebrill 2026, 2-4pm

Cofnod Gweithredoedd Parhaus

1.	Cylch gorchwyl y BGC i'w hadolygu cyn cyfarfod BGC mis Medi. Ar ôl, yn dibynnu ar drafodaethau uno.	Tîm Partneriaethau
2.	Tîm Cymorth BGC a CAVO i gydlyn cyfarfod a grŵp ffocws, gan gynnwys cynrychiolydd LIC, i nodi anghenion swyddfa/adeiladau ac archwilio cyfleoedd cydleoli yn Aberystwyth. Parhaus.	Tîm Partneriaethau / Hazel Lloyd Lubran
3.	Gwahoddwch Elinor Ashworth Chandler yn ôl i gyfarfod yn y dyfodol i adolygu'r ymatebion a gasglwyd o'r ymgysylltiad cyhoeddus ar y Strategaeth Henoed-Gyfeillgar, ar anghenion pobl hŷn yng Ngheredigion. Parhaus.	Elinor Ashworth-Chandler
4.	Rob Starr i ddarparu adroddiad data gwledig terfynol mewn cyfarfod BGC yn y dyfodol. Parhaus.	Rob Starr
5.	Gofynnir i aelodau BGC enwebu cynrychiolydd i eistedd ar Grŵp Gorchwyl a Gorffen Llywodraethu Uno BGC erbyn 20/02/26.	Pob Partner
6.	Gofynnir i aelodau BGC enwebu cynrychiolydd i eistedd ar Grŵp Gorchwyl Cynllunio ac Adrodd Llesiant a Grŵp Gorffen.	Pob Partner
7.	TB i rannu amserlen fanwl ar gyfer uno BGC gyda'r holl bartneriaid ac i gadarnhau'r manylion angenrheidiol, gofyn am gynrychiolwyr ac amlinellu gofynion allweddol.	Tim Bray
8.	Cynllun ymgynghori ymgysylltu i ddechrau yn barod i ddychwelyd i gyfarfod nesaf BGC Sir Gaerfyrddin ar 24/03/26 a Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion ar 13/04/26.	Pob Partner
9.	Gofynnir i aelodau PSB enwebu cynrychiolydd i eistedd ar Grŵp Asesiad Llesiant Lleol y BGC.	Pob Partner
10.	Non Davies/Carys Lloyd Jones i rannu eu cyflwyniad ar y Gymraeg yng Ngheredigion gyda phartneriaid	Non Davies/ Carys Lloyd-Jones
11.	Gofynnodd y Cadeirydd i'r holl bartneriaid rannu'r ddolen i dudalen we ac adnoddau CCC gyda'r holl staff newydd sy'n byw yng Ngheredigion ac i'r cerdyn post Croeso i Geredigion gael ei gylchredeg i bawb.	Pob Partner
12.	Bydd Tîm Cymorth BGC yn mynychu'r Digwyddiad Iechyd a Lles yn y Ganolfan Lles yn Llanbedr Pont Steffan ar 18 Chwefror. Mae'r tîm yn chwilio am bartneriaid i gefnogi presenoldeb ar y diwrnod. Os oes gennych chi ddiddordeb, cysylltwch â TB neu TE.	Pob Partner
13.	Gwahoddir Tîm Ymchwil Miller i gyflwyno yng nghyfarfod BGC Ceredigion ym mis Ebrill.	Richard Dearing
14.	HLL i sicrhau cyfranogiad aelodau yn y panel asesu ar gyfer Cronfa Gymunedol Dŵr Cymru.	Hazel Lloyd-Lubran